Plak asseblief die strepieskode-etiket hier	PUNTE-TOTAAL

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2021

REKENINGKUNDE: VRAESTEL II

EKSAMENNOMMER

Tyd: 2 uur 100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG

1. Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye, 'n Inligtingsboekie van 7 bladsye (i–vii) en 'n Formuleblad van 1 bladsy (i). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vrae noukeurig.
3. Beantwoord die vrae in die ruimte wat voorsien word.
4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
5. Jy mag **nie** groen of rooi ink gebruik **nie**. **Jy mag 'n potlood gebruik, maar gebruik asseblief 'n sagte, donker potlood.**
6. Alle berekeninge moet tot **twee desimale plekke** afgerond word.
7. Die puntetoekenning en die tyd wat AAN elke vraag spandeer behoort te word, is soos volg:

	Moontlike punte	Werklike punte	Nasiener se handtekening	Moderator se handtekening
Vraag 1: Begrotings (36 minute)	**30**			
Vraag 2: Maatskappy-ontleding (54 minute)	**45**			
Vraag 3: Versoenings (30 minute)	**25**			
TOTAAL	**100**			

IEB Copyright © 2021

VRAAG 1 BEGROTINGS (30 punte; 36 minute)

1.1 Verduidelik die hoofrede vir die opstel van 'n Geprojekteerde Inkomstestaat.

(1)

1.2 Bespreek watter maatreël Edwin moes getref het toe sy Geprojekteerde Inkomstestaat 'n verlies getoon het.

(1)

1.3 Voltooi die ontbrekende bedrae in die Kontantbegroting vir Bon Appetit (Edms) Bpk vir **Junie 2021**. (Toon die berekeninge langs die rekeningname.) Gebruik Mei se begrote bedrae in jou berekeninge, nie die werklike bedrae nie.

BON APPETIT (EDMS) BPK
Kontantbegroting vir Junie 2021

Ontvangste	**Moenie bereken nie**
Kontantverkope	
Kontant van debiteure	
Vaste deposito	
Rente op vaste deposito	
Betalings	**Moenie bereken nie**
Betalings aan krediteure	
Salarisse	50 000
Kelners se lone	
Bemarking	32 000
Huuruitgawe	
Administrasie	
Leningbetaling	14 000
Kontantsurplus (tekort)	285 649
Banksaldo op 1 Junie 2021	(81 305)
Banksaldo op 30 Junie 2021	204 344

(14)

IEB Copyright © 2021

1.4 Edwin wil wegkom uit die restaurantonderneming en is tevrede dat die Kontant-begroting vir Junie 'n surplus toon, aangesien hy seker is dat Bon Appetit (Edms) Bpk makliker sal verkoop indien dit 'n goeie kontantvloei het.

1.4.1 Verduidelik twee van die hoofredes waarom Bon Appetit (Edms) Bpk 'n surplus het en tog teen 'n verlies bedryf word.

- _____

_____

- _____

_____

(4)

1.4.2 Jy oorweeg dit om Bon Appetit (Edms) Bpk as 'n belegging te koop. Skryf twee terreine neer wat jy sal moet verander sodat Bon Appetit (Edms) Bpk teen 'n wins bedryf kan word. Verduidelik twee oplossings wat jy op elke terrein kan implementeer wat sal help om die doel te bereik om Bon Appetit (Edms) Bpk teen 'n wins te bedryf.

Terrein 1:

_____

Oplossings:

- _____

_____

- _____

_____

Terrein 2:

_____

Oplossings:

- _____

_____

- _____

_____

(6)

IEB Copyright © 2021

1.4.3 Indien jy 'n aanbod sou maak om Bon Appetit (Edms) Bpk te koop, skryf die prys neer wat jy bereid sal wees om Edwin vir die onderneming aan te bied. Bespreek twee faktore wat jy in ag geneem het om by jou koopprys uit te kom.

Prys: _____

- _____
  _____
  _____
- _____
  _____
  _____

(4)

30

IEB Copyright © 2021

VRAAG 2 MAATSKAPPY-ONTLEDING (45 punte; 54 minute)

2.1 Bestudeer die Staat van Omvattende Inkomste en Aantekening 1: Inkomste, en beantwoord dan die volgende vrae:

2.1.1 (a) Bereken die persentasie toename in die registrasie- en onderriggelde vir 2019.

(1)

(b) Bespreek 'n waarskynlike rede vir hierdie toename.

(1)

2.1.2 Die bedryfsuitgawes het in totaal met 25,35% toegeneem, met reklame en bemarking wat die meeste toegeneem het met 35,36% en dan die personeelkoste met 32,88%.

(a) Bespreek of STADIO se bestuur bekommerd moet wees oor die toename in bedryfsuitgawes met 25,35%. Gee twee redes vir jou mening.

Moet hulle bekommerd wees? Ja/Nee

-
-

(2)

(b) Nie net het die personeelkoste met 32,88% toegeneem nie, dit is 63% van die totale bedryfsuitgawes en verreweg die grootste uitgawe. Bespreek of dit redelik is in die lig van die aard van STADIO se besigheid dat hul personeelkoste hul grootste uitgawe is. Verduidelik die rede vir jou antwoord. Bespreek een ding wat STADIO kan doen om die persentasie van personeelkoste **as 'n bedryfskoste** te verminder.

Is dit redelik?

Hoe om die personeelkoste te verminder:

(2)

2.2 2.2.1 Die eksterne ouditeur wil die personeelkoste ouditeer. Verduidelik waarom die ouditeur dit sal wil doen.

_____

_____

(1)

2.2.2 Noem twee bewysstukke wat die ouditeur kan gebruik om die personeelkoste te ouditeer.

- _____
- _____

(2)

2.2.3 Verduidelik hoe die interne ouditeur die eksterne ouditeur se werk makliker kan maak.

_____

_____

_____

(2)

2.3 Sommige beleggers kyk vanweë die niekontantaard van waardevermindering nie na waardevermindering wanneer hulle ontleed of 'n onderneming 'n goeie belegging sal wees nie.

Bespreek wat waardevermindering verteenwoordig en waarom dit **belangrik is** om dit in ag te neem wanneer 'n onderneming ontleed word.

- _____

_____

- _____

_____

(2)

IEB Copyright © 2021

2.4 Na die Fees Must Fall-betogings was daar druk op universiteite om nie die studentegelde te verhoog nie en om gratis onderrig te verskaf aan studente wat in die arm en middel ekonomiese klas val.

2.4.1 'n Paar aandeelhouers het kommer uitgespreek oor STADIO se winsgewendheid en hul opbrengs indien STADIO gedwing word om gratis onderrig aan kwalifiserende studente te verskaf.

Steun op die konsepte van die drieledige vereiste (*triple bottom line*) en verskaf 'n geldige teenargument oor waarom STADIO gratis onderrig aan sommige studente behoort te verskaf.

_____

_____

(2)

2.4.2 Bespreek een moontlike **niefinansiële** gevolg van die verskaffing van gratis onderrig aan sommige studente.

_____

_____

(1)

2.4.3 Stel voor hoe STADIO fondse kan insamel indien hulle gratis onderrig aan meer studente sal moet verskaf.

_____

_____

(2)

2.5 Bestudeer punt B van die uittreksels uit die direkteursverslag.

2.5.1 Skryf die naam van die rekeningkundige beginsel neer wat hierdie sin beskryf.

_____

(1)

2.5.2 Noem die verhouding wat gebruik word om hierdie beginsel te toets.

_____

(1)

2.5.3 Bereken die verhouding waarna in Vraag 2.5.2 verwys word vir 2019 en lewer kommentaar daarop of jy saamstem met die direkteure se verklaring dat hulle in die afsienbare toekoms kan voortgaan.

(3)

IEB Copyright © 2021

2.6 2.6.1 Toon hoe die vuurproefverhouding bereken word om 1,15 : 1 te wees op jaareinde 2019.

(2)

2.6.2 Verduidelik waarom daar slegs 'n 0,01%-verskil is tussen die vuurproef-verhouding en die bedryfsverhouding. Bespreek waarom dit so is en of dit 'n probleem sal wees.

- _____

_____

- _____

_____

(2)

2.6.3 Die bedryfsverhouding het sedert 2018 met 1,5 gedaal. Verskaf 'n rede vir die afname in die verhouding en verduidelik of STADIO likiditeitsprobleme sal ondervind.

- _____

_____

- _____

_____

(3)

2.7 2.7.1 Bereken STADIO se skuld-tot-ekwiteit-verhouding indien hulle Standard Bank se hele wentelkredietfasiliteit sou onttrek. (Sien punt C in die uittreksels uit die direkteursverslag.)

(4)

2.7.2 Sal dit goeie sakepraktyk van STADIO wees om van die volle lening van R200 miljoen gebruik te maak? Gee duidelik die rede vir jou antwoord.

_____

_____

(2)

IEB Copyright © 2021

2.7.3 Verduidelik onder watter omstandighede STADIO van die volle lening gebruik kan maak.

_____

_____

(1)

2.8 Verwys na die grafiek in die Inligtingsboekie.

2.8.1 Bespreek waarom die aandeleprys moontlik 'n hoogtepunt bereik het toe STADIO aanvanklik op die JSE genoteer is.

_____

(1)

2.8.2 Teen Maart 2020 het STADIO Holdings se aandeleprys 72% op die JSE geval en het dit teen 163 sent per aandeel verhandel. Verduidelik waarom huidige aandeelhouers dalk hul aandele sal wil verkoop.

_____

(1)

2.8.3 'n Besluit is geneem dat die maatskappy sy aandele sal terugkoop (sien punt A van die uittreksels uit die direkteursverslag).

(a) Bereken die NBW.

(2)

(b) Skryf twee voordele neer van die terugkoop van aandele.

- _____
- _____

(2)

(c) Die terugkoop van aandele word beskou as 'n maatskappy wat in homself belê. Verwys na die finansiële aanwysers en verduidelik of dit 'n goeie beleggingsbesluit vir STADIO sal wees om hul eie aandele terug te koop.

_____

_____

_____

(2)

45

IEB Copyright © 2021

VRAAG 3 VERSOENINGS (25 punte; 30 minute)

Bestudeer die inligting wat in die Inligtingsboekie gegee word en beantwoord dan die volgende vrae:

3.1 Op 28 Februarie 2021 het Ndeme opgemerk dat die saldo in die debiteurekontrole-rekening verskil van die totaal van die Debiteurelys.

3.1.1 Verduidelik waarom die saldo van die debiteurekontrolerekening en die totaal van die Debiteurelys moet balanseer.

_____

_____

(2)

3.1.2 Toon die joernaalinskrywing om die eerste fout te korrigeer. (Die beskrywing kan weggelaat word).

Besonderhede	F	Debiet	Krediet	Debiteurekontrole	
				Debiet	Krediet

(2)

3.1.3 Doen die korreksies van aansuiweringsnommers 2 tot 6 deur hulle in die toepaslike kolomme in te skryf.

	Debiteurekontrole	Debiteurelys
Foutiewe saldo op 28 Februarie	42 640	48 490
2)		
3)		
4)		
5)		
6)		
	Moenie bereken nie	**Moenie bereken nie**

(7)

IEB Copyright © 2021

3.2 3.2.1 Voltooi die Debiteure-ouderdomsontleding soos dit onderaan die staat getoon moet word deur al die syfers te gebruik wat op die staat getoon word.

90 dae	60 dae	30 dae	Huidig

(7)

3.2.2 Daar is 'n fout op die staat. Identifiseer die fout en verduidelik hierdie fout.

_____

_____

(2)

3.2.3 The Tool Shed het tot die besef gekom dat rente nie 'n effektiewe manier is om hul debiteure so ver te kry om te betaal nie.

- Bespreek 'n rede waarom jy hiermee saamstem of nie saamstem nie.
- Verduidelik 'n **nuwe**, alternatiewe metode wat The Tool Shed kan gebruik om te verseker dat Plaster Master binne 60 dae na die staatdatum betaal.

Rede:

_____

_____

Alternatiewe metode:

_____

_____

_____

(2)

IEB Copyright © 2021

3.3 Plaster Master het gekla dat hulle nog R10 000 per tjek op hul skuld afbetaal het, dus moes rente nie gehef gewees het nie. Hierdie tjek het nie op hul staat verskyn nie. Ndeme het die tjek opgespoor. Dit is gedateer 15 Maart 2021.

3.3.1 Verduidelik aan Plaster Master wanneer hierdie tjek op hul staat sal verskyn en waar hierdie tjek op die oomblik behoort te wees.

_____

_____

_____

(2)

3.3.2 Skryf neer in watter kolom op die bankstaat (debiet/krediet) die R10 000 sal verskyn sodra dit gedeponeer is.

_____

(1)

25

Totaal: 100 punte

IEB Copyright © 2021